Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

HE laiksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annetun lain muuttamisesta HE 221/2026 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunta 20.10.2026

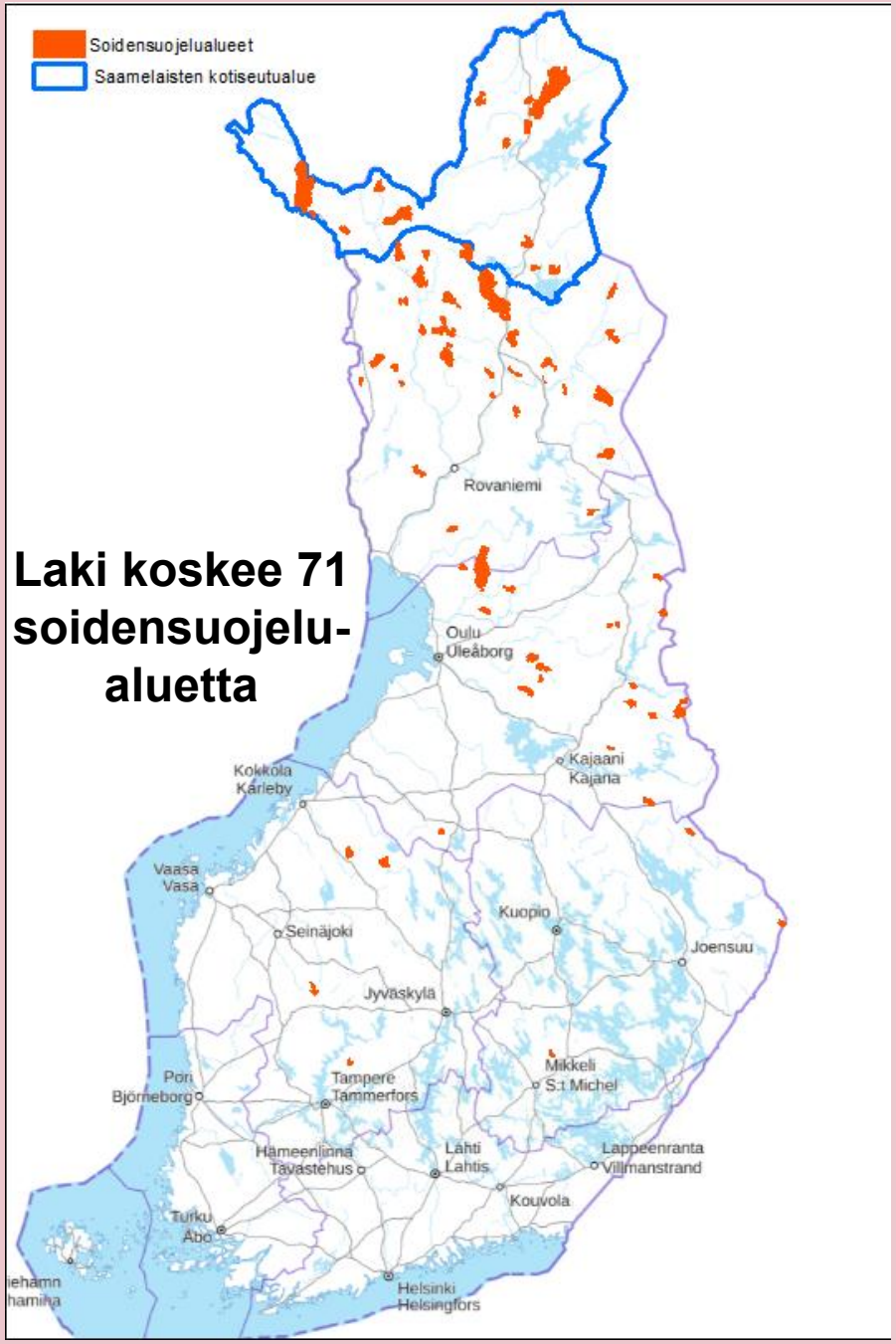
Erityisasiantuntija Ilona Latsa

Esityksen sisältö

1. **Lain keskeinen sisältö:** soidensuojelulaki päivitetään perustuslain mukaiseksi ja yhdenmukaistetaan luonnonsuojelulain kanssa
2. **Rauhoitussäännösten sisältö:** kalastus, metsästys, poronhoito, metsätalous
3. **Muut lakiin tehtävät muutokset:** perustamistarkoitus, VT21-hankkeen rajausmuutos
4. **Esityksen vaikutukset:** alueiden käyttö säilyisi pääosin ennallaan

Vuoden 1988 ”soidensuojelulaki” päivitetään perustuslain mukaiseksi ja yhdenmukaistetaan luonnonsuojelulain kanssa

- Soidensuojelualueiden rauhoitussäännökset nostetaan erillisestä asetuksesta (852/1988) lain tasolle perustuslain 80 §:n edellyttämällä tavalla ja
- Päivitetään osin vanhentuneet rauhoitussäännökset luonnonsuojelulain (49-51 § ja 52.5 §) mukaisiksi
- Lähtökohta nykytilan säilyttäminen – ei merkittäviä muutoksia säännöksiin
- Saamelaisen kulttuurin ylläpitämisen ja kehittämisen edellytykset edelleen säilyvät
- Kumotaan laista asetuksenantovaltuus → asetus 852/1988 kumoutuu tarpeettomana

Luonnonsuojelulain rauhoitussäännökset korvaisivat vanhat asetuksen säännökset

- **Soidensuojelualueilla tulisi sovellettavaksi luonnonsuojelulain:**
  - Alueilla kielletyt toiminnot (49 §)
  - Rauhoitussäännöksiä koskevat poikkeukset (50 §)
    - Sallittua mm. hirven ja valkohäntäkauriin ajo, minkin ja supikoiran pyynti
  - Metsähallituksen luvalla sallitut poikkeukset (51 §)
    - Mm. ihmisen turvallisuutta uhkaavien tai omaisuudelle merkittävän taloudellisen vahingon uhkaa aiheuttavien riistaeläinlajien yksilöiden poisto
  - Malminetsintä valtion muulla luonnonsuojelualueella (52 §:n 5 momentti)
- **Sisällöllisesti pääosin vastaavat, mutta joitakin eroja:**
  - Metsähallitus olisi jatkossa 51 §:n mukaisesti poikkeusasioissa lupaviranomainen, ei ympäristöministeriö.
  - Luonnonsuojelulaissa on säädetty asetusta tarkemmin poikkeuslupien myöntämisen edellytyksistä.

Kalastus, metsästys ja poronhoito säilytettäisiin pääosin ennallaan

- **Kalastus:** kalastus olisi sallittu yleiskalastusoikeuksien mukaisesti. Metsähallitus voi myöntää lupia myös muuhun kalastukseen LSL 51 § nojalla
- **Metsästys**lain 8 §:n alueella metsästys olisi edelleen sallittu. Metsästyslain 8 §:n ulkopuolella soidensuojelualueiden järjestyssääntöjen nykyiset metsästyskäytännöt nostettaisiin lakiin → metsästys valtaosalla alueista sallittu
  - Alueista 56 sijaitsee ML 8 § alueella, yhdeksän sen ulkopuolella, kuusi osin molemmissa
- **Poronhoito**alueella saisi edelleen poronhoitoon liittyen rakentaa kämppiä, poroaitoja ja muita rakenteita, ottaa puuta sekä leiriytyä tilapäisesti
- Osalla soidensuojelualueista on asetuksessa sallittu **metsätalous** kivennäismailla. Jätettäisiin tarpeettomana pois laista.
  - Soidensuojelualueilla ei ole tuottovaatimusta, alueilla ei harjoiteta metsätaloutta.

Lisättäisiin lakiin soidensuojelualueiden perustamistarkoitus ja tehtäisiin VT 21-hankkeen edellyttämät rajausmuutokset

- **Perustamistarkoitus** olisi: suoluonnon ja muiden luontotyyppien, eliölajiston ja linnuston suojelu sekä retkeily, opetus ja tutkimus
  - Perustamistarkoitukseen viitataan luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksissä

- Tehdään valtatien 21 perusparannushankkeen mahdollistavat **pienet rajausmuutokset**
  - Valtatietä levennettäisiin tieturvallisuuden sekä tien laatuvaatimusten vuoksi
  - Enontekiöllä Jietanasvuoman ala pienenisi n. 2,58 ha (0,17%) ja Lätäsenon-Hietajoen n. 3,78 ha (0,01%) nauhamaisesti nykyisen tien reunoilta

Alueiden käyttö säilyisi ennallaan, viranomaistoiminta selkeytyisi

- Ei merkittäviä taloudellisia tai ympäristövaikutuksia - alueet jo suojeltuja
- Metsähallitus jatkossa viranomainen rauhoitussäännöksistä poikkeamista koskevissa luvissa, ei YM
  - Selkeyttäisi YM & MH välistä toimivaltaa, tehostaisi lupien käsittelyä ja yhdenmukaistaisi lupaharkintaa
- Alueiden virkistyskäyttäjien, metsästäjien, kalastajien ja poronhoitajien näkökulmasta vaikutukset vähäisiä
  - Etelä-Suomessa metsästyksestä ei enää määrättäisi järjestyssäännöissä, vaan nykykäytännöt nostettaisiin lakiin
- **Esitys on ennen kaikkea säädöstekninen soidensuojelulain päivitys, jossa**
  - **Rauhoitussäännökset nostetaan asetuksesta lain tasolle**
  - **Vanhat rauhoitussäännökset päivitetään luonnonsuojelulain mukaisiksi**

Kiitos!

Ilona Latsa
Erityisasiantuntija
p. 0295 250 388
etunimi.sukunimi@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment